

STANOWISKO
XIV Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich
Warszawa, 25 marca 2011 r.

w sprawie dochodów samorządów powiatowych i funkcjonowania systemu finansów publicznych

Związek Powiatów Polskich zwraca uwagę na potrzebę pilnego uregulowania problemu niedoszacowania dochodów samorządów powiatowych.

Wskazujemy podstawowe aspekty, uzasadniające ten wniosek:

- kształtując system dochodów jednostek samorządu terytorialnego, w roku 1998 dokonano rażącego zaniżenia potrzeb finansowych powiatów. Ten „grzech pierworodny” do dziś nie został zmazany – w szczególności nie dokonała tego nowelizacja ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, obowiązująca od 2004 roku;
- sytuacja powiatów uległa dalszemu pogorszeniu, w związku z permanentnym niedoszacowaniem kosztów realizacji zadań powierzanych poszczególnym szczeblom samorządu. Najlepszym tego dowodem mogą być kolejne projekty aktów prawnych trafiające do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, bez właściwego oszacowania skutków finansowych;
- samorząd terytorialny przeznaczają relatywnie znacznie większe środki niż Skarb Państwa na cele inwestycyjne i rozwojowe. Przynosi to wymierną korzyść w postaci wzrostu gospodarczego i płynących stąd dochodów. Dobrym przykładem mogą tu być różne mechanizmy wsparcia rozwoju (np. Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych), które dzięki mechanizmowi dźwigni finansowej przynoszą korzyści niewspółmiernie wyższe w porównaniu do środków uruchomionych z budżetu Państwa;
- dla samorządów powiatowych priorytetowymi są zadania z zakresu ochrony zdrowia. Zwracamy uwagę, że uruchamiane przez administrację rządową instrumenty wsparcia procesów modernizacji systemu ochrony zdrowia, kierowane są przede wszystkim do tych samorządów i świadczeniodawców, którzy borykają się z trudnościami finansowymi, bądź nie podjęli niezbędnych działań restrukturyzacyjnych. Uważamy, iż nadszedł czas na zmianę tego typu preferencji w kierunku samorządów, które wprowadziły już skuteczne działania stabilizujące sytuację szpitali.
- niezwykle ważnym jest rozwiązanie problemów powstałych w wyniku błędów legislacyjnych, które narażają samorządy terytorialne na niepotrzebne koszty (np. zwrot opłat z tytułu wydania karty pojazdu czy też materiałów geodezyjnych, brak przejrzystych procedur zwrotu środków pomocowych czy też mechanizmów odwoławczych przysługujących beneficjentom funduszy unijnych).

Z wymienionych wyżej względów uważamy, że niezbędne jest pilne podjęcie prac nad nową kompleksową regulacją dotyczącą systemu dochodów jednostek samorządu terytorialnego, która między innymi naprawi niekwestionowany błąd w kształtowaniu dochodów powiatów.

Konieczne jest także dokonanie gruntownego przeglądu i zmiana rozwiązań prowadzących – częstokroć bez jakiegokolwiek uzasadnienia – do zwiększenia się wydatków samorządów terytorialnych. Przykładem takiego błędnego rozwiązania, które wymaga pilnej zmiany jest Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2011r. w sprawie klasyfikacji budżetowej.

Tylko podjęcie takich działań stworzy możliwość utrzymania się korzystnego trendu rozwojowego samorządu terytorialnego i całego Państwa.

Wiceprzewodniczący
XIV Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich

Marek Tramś

